

Slovo na úvod nové Columby

Libor Schröpfer

Vážení přátelé,

druhé číslo XIII. ročníku informačního zpravodaje Západočeské pobočky České společnosti ornitologické při Západočeském muzeu v Plzni Columba vychází u příležitosti 2. Západočeské ornitologické konference. Po čtyřech letech se opět západočeští ornitologové scházejí na své konferenci a zároveň vítají také kolegy z jiných oblastí České republiky, ale i ze zahraničí. Na této konferenci bychom rádi představili své projekty, které jsme uskutečnili v posledních letech. Chtěli bychom, aby západočeská ornitologie byla významným partnerem při ochraně nejen ptactva, ale zejména přírody a krajiny. Vyhlášení Chráněné krajinné oblasti Český les nařízením vlády č. 70/2005 bylo umožněno také díky sběru nezměrného množství ornitologických dat členy Západočeské pobočky ČSO při Západočeském muzeu v Plzni. To je pouze jeden z konkrétních příkladů toho, že naše práce má význam a že naše výsledky mohou posloužit dobré věci. Věříme, že na právě probíhající 2. Západočeské ornitologické konferenci bude možné plánovat akce do dalších let. Možná získáme i nové spolupracovníky pro naše dlouhodobě probíhající akce. V roce 2008 bychom chtěli začít sběr ornitologických dat pro další západočeskou oblast - Branžovský hvozd. Při práci na tomto projektu mezi sebou rádi uvítáme spolupracovníky ze všech koutů České republiky.

Naše nová internetová adresa www.zcm.cz/cso, kde je možno najít nejaktuálnější informace o dění v Pobočce, funguje již od konce roku 2006. V poslední době se mírně zvýšil počet přístupů na tuto stránku a také většina z nás mohla najít informace o západočeské ornitologické konferenci právě zde. Všechny Vás tedy opětovně zvů nejen na návštěvu našich stránek, ale i ke společné tvorbě jejich náplně! Zajímají nás všechny vaše akce k ochraně a výzkumu ptactva, které jste zorganizovali v okolí svého bydliště nebo o nich uvažujete. Velmi vítaný je obrazový materiál ve formě digitálních fotografií. Extrémní zájem máme o fotografie z ornitologických akcí v minulosti, samozřejmě i černobílé.

Redakce má i nadále zájem o příspěvky, které se týkají plánování a průběhu ornitologických akcí v kraji Plzeňském a Karlovarském. Kdykoliv se můžete se čtenáři Columby podělit o Vaše zajímavá pozorování. Vítány jsou rovněž články, které se týkají vašich terénních zkušeností např. s praktickou ochranou ptačích druhů.

Případné příspěvky zasílejte na následující adresu: Libor Schröpfer, Husova 302, 345 62 Holýšov. Nejlépe je zasílat příspěvky na e-mail: schropfer@oaplzen.cz. Příspěvky můžete také posílat ve formátu MS WORD na přenosných médiích (disketa, CD či DVD), která samozřejmě vrátím. Případné dotazy mohu zodpovědět na telefonu 379 491 493 (byť - po 19. hodině) nebo na mobilu 732 370 036. Redaktor si vyhrazuje právo příspěvky formálně upravovat bez zásahu do věcného obsahu sdělení. Uzávěrka příspěvků pro další jarní číslo je 28. 2. 2008.

Závěrečná zpráva o činnosti Západočeské pobočky ČSO při Západočeském muzeu v Plzni za rok 2006

Libor Schröpfer

Hlavní činnost a cíle Pobočky v roce 2006

Činnost Západočeské pobočky ČSO při Západočeském muzeu v Plzni v roce 2006 lze rozdělit do několika základních skupin dle jejich charakteru a zaměření. Většina z nich se pravidelně opakuje každým rokem.

A/ Odborné projekty, vědecká činnost.

Na jejich realizaci se aktivně podílejí členové pobočky ve spolupráci s ostatními ornitologicky zaměřenými organizacemi. Do této skupiny patří:

- **Odchyt a kroužkování volně žijících druhů ptactva**
23 kroužkovatelů okroužkovalo několik tisíc ptáků. Bylo dosaženo zajímavých zpětných hlášení např. u čápa černého.
- **Zpracovávání výsledků a monitoring hnízdění čápa bílého na území bývalého západočeského kraje.** Krajský koordinátor Dr. S. Beneda, okresní koordinátor Ing. D. Jäger, spolupráce K. Makoň - DES OP, Pavel Růžek, Libor Schröpfer, Karel Machač, Jiří Vlček, Václav Kovář a další. Závěrečná zpráva za rok 2006 vyšla v Columbě XIII/1.
- **Monitoring výskytu dravců a sov na území bývalého západočeského kraje.** Koordinátoři L. Schröpfer, RNDr. Roman Vacík, Skupina na ochranu dravců a sov ČR, spolupráce cca 25 členů pobočky. Zatím se nepodařilo vydat závěrečnou zprávu za rok 2005.
- **Celorepublikové zimní sčítání vodního ptactva.** V hlavním lednovém termínu se díky aktivitě krajského koordinátora L. Schröpfera podařilo obsadit značný počet nových úseků. Koordinoval L. Schröpfer, spolupráce P. Blažková a další členové Pobočky.
- **Mapování hnízdního rozšíření ptáků Slavkovského lesa.** Nová akce ve spolupráci se SCHKO Slavkovský les. Hlavní garant a organizátor RNDr. P. Řepa, spolupráce RNDr. R. Vacík, L. Schröpfer, K. Lang, O. Hais a další. Celkem cca 20 členů pobočky. Účast i nezápadočeských ornitologů. Celkem 4 sčítací termíny 29. 4., 6. 5., 3. 6. a 10. 6. Sčítáno bylo severně od Mariánských Lázní, základna byla v Bečově nad Teplou.
- **Skupina pro výzkum jeřába popelavého.** Ve vedení Skupiny je i F. Lagarde ve spolupráci s Ing. D. Jägerem.
- **Dějiny západočeské ornitologie.** Rukopis byl uzavřen a práce RNDr. S. Benedy vyšla před konferencí v Mikulově v září 2006 v nákladu 500 ks.
- **Celostátní ornitologická konference v Mikulově, září 2006.** Konference se zúčastnilo 9 členů Pobočky. Byl prezentován poster o činnosti naší Pobočky.

- **Workshop Länderübergreifender Biotopverbund Bayern/Tschechien.** Ve dnech 17. -18. 5. 2006 jsme se zúčastnili na pozvání mezinárodního semináře, který se věnoval přeshraničnímu propojení biotopů mezi Bavorskem a Českou republikou. Seminář proběhl ve Furth im Wald v Bavorsku.

B/ Ekologická výchova, osvěta, propagace a osvěta.

- **Vítání ptačího zpěvu – jarní ornitologická vycházka (květen 2006)**
Akce pro veřejnost zaměřená na ochranu přírody a ornitologii. Realizováno ve spolupráci s jinými organizacemi (ČSO, DES OP, HOK, ČSOP, N.O.S) a probíhající současně na několika místech bývalého západočeského kraje (Plzeň, Holýšov, Rokycany, Domažlice, Přeštice, Spálené Poříčí, Nepomuk, Chodov, Cheb, Bor u Tachova). Celkem se zúčastnily stovky občanů.
- **Světový festival ptactva – podzimní ornitologická vycházka (říjen 2006)**
Opět akce pro širokou veřejnost na podporu ornitologie, realizováno ve spolupráci s jinými organizacemi (ČSO, DES OP, HOK, ČSOP, N.O.S, TOS) na několika místech bývalého západočeského kraje (Plzeň, Holýšov, Rokycany, Bor u Tachova, Klatovy, Švihov, Chodov). Celkem se zúčastnily stovky občanů.
- **Exkurze Pobočky.** Dne 10. 10. 2006 se uskutečnila oficiální exkurze do Zoologické a botanické zahrady města Plzně. Účast byla dobrá, 16 osob. Akce byla velmi dobře připravená. Mgr. T. Peš, kurátor chovu ptáků a malých savců, nás zavedl i do míst, která nejsou veřejnosti volně přístupná.

C/ Vnitřní chod organizace.

- **Vydávání informačního zpravodaje pobočky COLUMBA**
Byla vydána 2 čísla (jarní a podzimní) v nákladu 120 výtisků a rozeslána všem členům pobočky, dále také všem pobočkám ČSO. Obsah: informace o plánovaných i uskutečněných akcích pobočky a dalších organizací ze západních Čech zaměřených na ornitologii a ochranu ptactva (DES OP Plzeň, HOK, ZO ČSOP Rokycany, N. O. S.), dále krátká původní sdělení a metodické pokyny, volební lístky, volby do výboru atd. Od čísla XII/2 má časopis novou grafickou podobu s pevnou žlutou obálkou.
- **Krajské schůze pobočky (jaro, podzim)**
Velká jarní schůze 4. 3. 2006 v prostorách Západočeského muzea v Plzni, účast 40 lidí.
Přednáška M. Vobruba - Historie chovu ptáků v plzeňské ZOO
Velká podzimní schůze 2. 12. 2006 v prostorách Západočeského muzea v Plzni, účast 35 lidí.
Přednáška: T. Ryneš – Putování napříč Srí Lankou
Proběhly také volby do nového výboru s délkou funkčního období 3 roky. Byli zvoleni: K. Lang (předseda), RNDr. S. Beneda (místopředseda), Mgr. L. Schröpfer (jednatel), Š. Vančurová (hospodářka) a RNDr. R. Vacík, M. Paisker a ing. J. Hrabě (členové výboru).

- **Výbor pobočky.** Sešel se v roce 2006 celkem 6x (12. 1., 9. 3., 28. 4., 9. 6., 7. 9. a 6. 11.) a projednával vždy nutné a aktuální věci. Výbor rozhodl o pořádání 2. Západočeské ornitologické konference v listopadu 2007 ve Spáleném Poříčí. Byla také podána žádost o přiznání finančních prostředků na grant v roce 2007 ke Krajskému úřadu Plzeňského kraje.
- **Čestné členství v ČSO.** Na členské schůzi ČSO dne 24. 11. 2006 v Praze bylo na návrh výboru Západočeské pobočky ČSO při Západočeském muzeu v Plzni uděleno čestné členství v České společnosti ornitologické RNDr. Stanislavu Benedovi, dlouholetému předsedovi Zpč. pobočky ČSO při Zpč. muzeu v Plzni.
- **Registrace členů Pobočky**
V roce 2006 bylo zaregistrováno podle nových pravidel celkem 67 členů. Jeden z nich, R. Trykar, v průběhu roku zemřel.
- **Pondělní pracovní schůzky.** Celkem 10 pracovních schůzek pro členy z Plzně a okolí v budově Církevního gymnázia v Plzni.
- **Knihovna a archiv pobočky.** Zkatalogizovaná knihovna je uložena na pracovišti Západočeského muzea v Tylově ulici, je po ohlášení volně přístupná. V průběhu roku 2006 byla průběžně doplňována.
- **www stránky ZČP ČSO**
Stránky byly přepracovány dr. Vacíkem a umístěny na stránkách Západočeského muzea v Plzni. Nová adresa je www.zcm.cz/cso. Stránky byly spuštěny 24. 11. 2006 a do konce roku 2006 je navštívilo celkem 295 uživatelů.
- **Západočeská ornitologická konference.** Bylo rozhodnuto o pořádání 2. Západočeské ornitologické konference v listopadu 2007 ve Spáleném Poříčí.

D/ Hospodaření organizace.

Rok 2006 lze po finanční stránce charakterizovat jako rok stabilní.

I přesto je nutno poděkovat zejména:

Západočeskému muzeu v Plzni, Krajskému úřadu Plzeňského kraje, organizacím DES OP, HOK, N. O. S., p. O. Haisovi za podporu při vydávání zpravodaje COLUMBA a dalším dárcům z řad členské základny

Závěr:

Velká pozornost byla zaměřena zejména na propagaci a činnost pobočky, dále pak na osvětu, ekologickou výchovu a práci s veřejností. Do nového roku 2007 vstupuje Pobočka po reorganizaci s celkem 66 členy.

Zpráva o hospodaření Západočeské pobočky ČSO při Západočeském muzeu v Plzni za rok 2006 a přehled dárců

Šárka Vančurová

1. PŘÍJMY

1.1. Podíl z členských příspěvků - ČSO Praha.....	3.930,00 Kč
1.2. Přijaté dary.....	520,00 Kč
1.3. Úroky z běžného a spořicího účtu.....	485,70 Kč
1.4. Členské příspěvky do ZČP ČSO na rok 2006.....	200,00 Kč
Příjmy celkem.....	5.135,70 Kč

2. VÝDAJE

2.1. Tisk, poštovné (Dějiny Zpč. ornitologie)	31.076,00 Kč
2.2. Informační brožura Čápi.....	1.650,00 Kč
2.3. COLUMBA-obálky, kopírování.....	936,00 Kč
2.4. Dary.....	805,00 Kč
2.5. Poplatky běžný účet (postkonto).....	44,00 Kč
Výdaje celkem.....	34. 511,00 Kč

3. REKAPITULACE

Počáteční stav k 1.1.2006..	89 673,53 Kč
z toho: pokladna.....	4.492,10 Kč
běžný účet	85.181,43 Kč
Příjmy v roce 2006.....	5.135,70 Kč
Výdaje v roce 2006.....	34.511,00 Kč
Konečný stav k 31.12.2006.....	60.298,23 Kč
z toho: pokladna.....	775,10 Kč
běžný účet (postkonto).....	59.523,13 Kč

4. INVENTÁŘ

Pobočka nevlastnila k 31.12.2006 žádný inventář

Inventář celkem.....	0,00 Kč
-----------------------------	----------------

5. ČISTÉ JMĚNÍ

Čisté jmění k 31.12.2006.....	60.289,23Kč
--------------------------------------	--------------------

Dárci v roce 2006:

1.	Václav Kural ml., Plzeň	100,00
2.	Ostatní dárci	420,00

Všem výše uvedeným dárcům děkujeme.

Pro případné další zájemce uvádíme číslo našeho postkonta, na které je také možno peníze poukázat: 3079746/0300

Pokud se zúčastníte jarní schůze pobočky, je možno dar složit v hotovosti na místě. Je to výhodnější (z hlediska poplatků) pro Vás i pro nás. Předem děkujeme.

V případě, že budete dar realizovat převodem na účet, dejte nám, prosím, avízo s uvedením částky a Vaší plné adresy. Je to pro nás důležité pro dokladování vzhledem k odvodu daně. Pokud si nepřejete zveřejnění v přehledu dárců, připište to, prosím, na avízo. Na vyžádání jsme schopni Vám poskytnout potvrzení o přijetí peněžního daru pro Vás, na základě kterého můžete poskytnutý dar odečíst od základu daně. Jsme totiž ve smyslu par. 15, odst. 8 zákona č. 586/92 Sb. ve znění pozdějších úprav právnická osoba, zabývající se ochranou zvířat, jak vyplývá z par. 2, odst. a), c), d), e) a h) stanov České společnosti ornitologické.

Zápis z jarní schůze Západočeské pobočky ČSO při Západočeském muzeu v Plzni konané dne 17. 3. 2007 v budově Západočeského muzea v Plzni

Miloš Paisker

Jarní schůzi zahájil jednatel pobočky L. Schröpfer v 9.00 hodin. Omluvil nepřítomné a vyzval členy k podepsání prezenční listiny. Upozornil na zaplacení členských příspěvků na rok 2007. Platbu je možno provést hotově, nebo převodem na účet pobočky 3079746/0300. Dále poděkoval za zaslání příspěvků do informačního zpravodaje Columba, který byl rozeslán z prostředků Západočeského muzea v Plzni. K dispozici byly různé ornitologické materiály ČSO i Pobočky. Literatura umístěná na klavíru byla zadarmo, naopak na židlích u dveří byla k dispozici za mírný poplatek. Jednatel se dále zmínil o plánovaných akcích Pobočky v roce 2007:

* Noc slavíků - 12. 5. 2007 v Plzni. Akce souvisí s kampaní Pták roku 2007 - Slavík obecný.

* Vítání ptačího zpěvu - 19. 5. 2007, Plzeň. Jde se po tradiční trase od konečné tramvaje na Košutce na Záchranou stanici živočichů na Doubravku.

* 3. – 4. 11. 2007 2. Západočeská ornitologická konference. Tato významná akce se bude konat ve Spáleném Poříčí v hotelu Ve dvoře. Presentace vlastních výsledků a přihlášky je třeba nahlásit L. Schröpferovi nebo R. Vacíkovi. Podrobnosti o plánovaných akcích budou upřesněny na webových stránkách Pobočky www.zcm.cz/cso.

L. Schröpfer referoval o prokázaném hnízdění hohola severního v loňském roce na Jivjanském rybníce na Domažlicku ve vyvěšené budce. Mimo hnízdní období byla budka stržena vandalem do rybníka. Teď je již nově zrekonstruována a připravena na další sezónu. Již od počátku března 2007 jsou hoholové severní na této lokalitě pozorováni a pár byl také vyfotografován.

K. Makoň upozornil na plánovanou akci Ptačí den v Plzeňské ZOO, která se uskuteční v sobotu 31. 3. 2007 od 10.00 – 16.00 hodin v areálu plzeňské Zoologické zahrady. 13. 3. 2007 převzal dvě již vyvedená mláďata kosa černého, která byla vyvedena u Bohemie v Plzni. Příčinu tak brzkého hnízdění zapříčinilo teplé počasí, ale hlavně silné osvětlení v okolí Bohemie. Upozornil na možnost získání finančních prostředků z fondu nadace Zelený poklad na různé přírodovědné projekty. Uzávěrka žádostí je 30. 3. 2007. V posledních dnech proběhl záchranný transfer sladkovodních ryb na řece Berounce z náhonu bývalého mlýna, kde probíhá rekonstrukce. Několik metrických centů ryb různých velikostí a druhů zde bylo uvězněno v bývalém náhonu. Upozornil tak na jiná nebezpečí pro rybí populace než jsou kormoráni, kteří jsou trnem v oku jak profesionálním, tak čím dál tím víc i sportovním rybářům. Jedna rybářská organizace má nejen výtky vůči zmiňovaným kormoránům, ale už i dokonce proti čápům černým.

V. Kovář citoval sdružení Zlatý potok, které navrhuje vysazení labutě černé na rybníky, jako potencionální plašiče kormoránů. Rozpis akcí Nepomuckého ornitologického spolku je uveřejněn na webových stránkách N. O. S. Vyzval také ke spolupráci členy při pozorování výskytu a hnízdění ledňáčka říčního a skorce vodního na různých úsecích vodních toků v Plzeňském kraji.

V 9.45 hodin vystoupil host z Prahy, bývalý pracovník ČSO, dr. Petr Voříšek. Podal nám informace, které shrnul do následujících bodů:

* Do 20. 3. 2007 zaslat sekretariátu ČSO nahlášení plánovaných akcí Vítání ptačího zpěvu a Noci slavíků v souvislosti s vyhlášeným Ptákem roku 2007.

* Do 31. 12. 2007 zaslat formulář s přílety a odlety ptáků v roce 2007.

* V polovině roku se uskuteční členská exkurze do Rakouska na Neziderské jezero.

* 24. 3. 2007 se uskuteční členská schůze ČSO v Praze.

Nové číslo časopisu Ptačí svět vyjde asi týden po velikonocích. Existuje možnost předplacení tohoto časopisu i pro nečleny ČSO. Dobrým nápadem je pak předplacení časopisu jako dárek, kdy je přiložen i grafický list. Volné pokračování ornitologického kurzu Členové členům se uskuteční ve dnech 26. 5. – 2. 6. 2007 v Jizerce v Jizerských horách. Zájemci zde budou seznámeni s kroužkovacími metodami, s vyhledáváním hnízd, možnostmi ornitologických výzkumů a jejich metodami apod. Kurz se skládá ze dvou částí: přednášky a samostatné terénní práce. Je určen pro různé věkové skupiny od 18 až do 60 let. Pro všechny přítomné byla dána příležitost pro zaplacení členských příspěvků a časopisu Sylvia.

O přestávce byl prodán relativně velký počet ornitologických materiálů, mnozí ornitologové využili této chvílky ke vzájemným rozhovorům. Po přestávce vystoupil vedoucí Kroužkovací stanice Národního muzea v Praze Jaroslav Cepák s hlavním referátem Nové směry v kroužkování ptáků v ČR. Vysvětlil, že doby kroužkování s vysokými počty kroužkovaných ptáků při jedné akci jsou již minulostí. Hlavním úkolem je získávání dat o úmrtnosti, disperzi mladých ptáků a soudržnosti hnízdících párů. Kromě klasického kroužkování hliníkovými kroužky se přidává telemetrie, barevné značení a límcování. Po přednášce se rozproutila živá diskuse, otázky byly věnovány různým aspektům kroužkovací činnosti.

Zhruba ve 12.30 hod jednatel Pobočky L. Schröpfer jarní schůzi Západočeské pobočky ČSO při Západočeském muzeu v Plzni, které se zúčastnilo 27 ornitologů, ukončil.

Ochranáři vítali ptačí zpěv

Pavel Moulis

Vítání ptačího zpěvu, které se již tradičně uskutečnilo první květnovou nedělí, konkrétně tedy 6. května 2007, připravili již po několikáté rokycanští ochránci přírody nejen pro své členy, ale i pro nejširší veřejnost. Sraz zájemců byl tentokrát stanoven na 8. hodinu ranní. Více jak deset do přírody vybavených zájemců o procházku jarní přírodou se sešlo před nádražím Českých drah v Rokycanech. Po krátkém úvodním slově, které bylo věnováno důvodu této zajímavé akce, se zájemci vydali městem k pozorování a hlavně k poslechu ptačích druhů žijících v blízkosti lidských obydlí. I přes ne příliš vlídné počasí byly zážitky úžasné. Nejen, že jsme mohli pozorovat běžné druhy opeřenců, měli jsme štěstí a viděli i skorce vodní a ledňáčky říční – opravdové skvosty ptáků žijících v blízkosti vody. Úchvatné bylo i kroužení káně lesní nad městskými parky či stavění hnízda kosů černých. Po skončení zajímavé vycházky spojené s odborným výkladem, měli zájemci možnost odnést si propagační materiály (Pták roku, Ptačí svět, samolepky) propagující ochranu ptactva. Dalším zpestřením celého výslapu byla i závěrečná prohlídka Záchrané stanice živočichů v Rokycanech, kde se mohli účastníci seznámit nejen s činností organizace, ale i s jednotlivými chovanci. Asi nejvíce zaujala mláďata kuny skalní, srnce obecného či sele divokého prasete.

Vítání ptačího zpěvu 2007 v Plzni

Karel Lang

Tradičně každou třetí sobotu v květnu pořádá Západočeská pobočka ČSO při Západočeském muzeu v Plzni akci určenou pro veřejnost s názvem Vítání ptačího zpěvu. Sraz zájemců byl 19. května v 5.30 hod. na konečné tramvaje č. 4 Plzeň – Košutka. I přes brzkou ranní hodinu se sešlo 30 lidí a během vycházky se přidalo dalších 5 zájemců. Průvodce Karel Lang odpovídal na různé dotazy ze života ptáků a učil přítomné rozpoznat podle zpěvu některé druhy ptáků, jako např. budníčka menšího nebo pěnici černošlavou. Vycházka byla vedena po kaskádě Boleveckých rybníků, dále pak směrem na Pecihrádek k lávce přes řeku Berounku. Tam byla provedena ukázka odchyty a kroužkování ptáků s odborným výkladem kroužkovatelů RNDr. Stanislava Benedy a Miloše Paiskera. Bylo chyceno celkem 10 ptáků těchto druhů: budníček menší, pěnice černošlavá, pěnice hnědokřídlá, pěnice pokřovní, rákosník obecný a rákosník zpěvný. Vycházka byla zakončena v 11.00 hod v Záchrané stanici živočichů v Plzni Doubravce, kde vedoucí DES OP pan Karel Makoň seznámil přítomné s chodem a posláním Záchrané stanice a představil návštěvníkům současné pacienty: volavky popelavé, kalouse ušaté, mládě zajíce polního a další. Slavnostní zakončení vycházky vyvrcholilo opékáním špekáčkům a volnou prohlídkou prostor Záchrané stanice. Letošní akce Vítání ptačího zpěvu 2007 v Plzni se opravdu vyvedla nejen po stránce návštěvnosti a pěkného počasí, ale i ze strany hodnotných pozorování. Jako největší překvapení hodnotíme pozorování volavky červené nejprve na Kamenném rybníku, pak po přeletu i na Seneckém rybníku. Toto pozorování bylo zdokumentováno fotograficky. Vycházky se zúčastnilo 35 lidí (4 děti do 15 let) + 2 pejskové

Pozorované ptačí druhy:

Brhlík lesní	Pěnice pokřovní	Kos černý
Budníček menší	Pěnice černošlavá	Pěnice slavíková
Pěnkava obecná	Labuť velká	Budníček větší
Holub hřivnáč	Pěnice hnědokřídlá	Zvonek zelený
Lyska černá	Kachna divoká	Strnad obecný
Moták pochop	Drozd zpěvný	Drozd brávník
Volavka červená	Rehek zahradní	Střízlík obecný
Káně lesní	Sojka obecná	Šýkora koňadra
Červenka obecná	Potápka velká	Čáp bílý
Strakapoud velký	Žluna zelená	Žluva hajní
Vrabc polní	Vrabc domácí	Rorýs obecný
Rehek domácí	Poštolka obecná	Rákosník obecný
Rákosník zpěvný	Hrdlička divoká	Hrdlička zahradní
Cvrčilka zelená	Špaček obecný	Bažant obecný
Vlaštovka obecná	Jičička obecná	

Vítání ptačího zpěvu v Chodově v roce 2007

Miroslava Horáková

Dne 6. května 2007 proběhl od 6. hodiny ranní na hrázi rybníku Bahňák v Chodově již třetí ročník této ornitologické vycházky. I když předpověď počasí na tento den nebyla špatná, sešli se pouze 4 zájemci. A tak jsme v 6.10 h vyrazili na ranní procházku doprovázenou ptačím zpěvem. Určovali jsme různé ptačí druhy, některé jsme si prohlédli i v určovacím atlasu. Cesta vedla kolem rybníku Bahňák, dále podél Chodovského potoka do lužního lesa nad vodárnou a přes lesopark zpět do klubovny ČSOP. Celkem jsme zaregistrovali 36 ptačích druhů naší avifauny. Ze zajímavějších druhů to byly: cvrčilka zelená, pěnice hnědokřídla, pěnice slavíková, bramborníček hnědý a linduška luční. Po návratu do klubovny byly rozdány propagační materiály ČSO. Kolem 9. hodiny ranní jsme se rozešli.

Vítání ptačího zpěvu 2007 v Holýšově

Libor Schröpfer

V neděli 6. května 2007 proběhlo v Holýšově tradiční Vítání ptačího zpěvu (Dawn Chorus Day). Akce, kterou pořádal Holýšovský ornitologický klub, zaměřená na pozorování a určování ptáků zejména podle hlasů proběhla za relativně příznivého počasí. Od rána bylo zataženo, s mírným větrem. Krátká trasa vycházky vedla podél řeky Radbuzy a dále pak po betonové cestě k bývalé osadě Trubce. Bylo pozorováno celkem 43 druhů mj. cvrčilka zelená, žluna zelená, žluva hajní, volavka popelavá, pěnice pokřovní, šoupálek dlouhoprstý, sedmihlásek hajní, rorýs obecný. Velmi zajímavé bylo zejména pozorování páru žluv hajních. Oba ptáci se honili ve vysokých korunách stromů u Radbuzy a samec se neustále ozýval flétnovým hlasem. Účast byla velmi dobrá, zúčastnilo se celkem 14 lidí, bez dětí. Součástí akce bylo také malé občerstvení hrazené z prostředků našeho klubu v Kulturním domě v Holýšově. Na úplný závěr jsme si rozdali propagační materiály České společnosti ornitologické a také Holýšovského ornitologického klubu. Příští rok budeme akci první neděli v květnu určitě opakovat.

Seznam pozorovaných druhů: vrabec domácí a polní, rehek domácí, holub domácí a hřivnáč, volavka popelavá, žluna zelená, poštolka obecná, budníček menší, pěnice pokřovní, černohlavá a slavíková, cvrčilka zelená, jiříčka, vlaštovka, zvonek zelený, stehlík, konopka, pěnkava, strnad obecný, pěvuška modrá, sýkora koňadra a modřinka, žluva hajní, rorýs, kos, drozd zpěvný, kvíčala, kachna divoká, střízlík obecný, šoupálek dlouhoprstý, špaček, konipas horský a bílý, sojka, skřivan polní, hrdlička zahradní, sedmihlásek, bažant, červenka, brhlík, zvonohlík zahradní.

Vítání ptačího zpěvu 2007 v Boru

Karel Machač

V neděli 6. května 2007 se uskutečnilo v Boru u Tachova tradiční Vítání ptačího zpěvu. Zájemci o tuto akci se sešli před bránou borského zámku v 7 hod. ráno. Trasa vycházky vedla do zámeckého parku a dále k rybníku Tážný. Větší počet účastníků byl dán mimo jiné i tím, že počasí bylo poměrně příznivé, bez deště. Počet dospělých účastníků byl 12, děti do 12 let byly dvě. Celkový počet účastníků tak dosáhl čísla 14. Během celého dopoledne jsme zaregistrovali 40 ptačích druhů a celkem 237 jedinců. Mezi zajímavosti patřilo pozorování 2 samic kachny divoké s 5 a 11 mláďaty. Kachna divoká patřila k nejpočetnějším druhům, které jsme dnes viděli. Z ostatních kachen stojí za zmínku v posledních letech přibývající kopřivka obecná. Bylo pozorováno relativně mnoho hrdliček divokých a rorýsů obecných. Z dravců to byla káně lesní, moták pochop, ale hlavně jeden exemplář luňáka červeného. Tento druh hnízdí v okolí města Boru. Velmi zajímavé bylo také pozorování kulíka říčního a také kukaček obecných. Radost nám udělala také potápka malá, plachý druh našich potápek. 40 pozorovaných druhů je slušné číslo a z každého pozorovaného druhu jsme měli všichni radost. Příští rok se první víkend v květnu určitě opět sejdem, jarní probouzející příroda s hlasy mnoha ptačích druhů a s rozkvétajícími květinami je prostě úžasná.

Přehled sledovaných druhů:

kachna divoká 34 (2 FF + 16 juv.)
pěnkava obecná 21
mlynařík dlouhoocasý 10
sýkora modřinka 10
sýkora koňadra 10
holub hřivnáč 9
kos černý 9
drozd kvíčala 9
volavka popelavá 8
vlaštovka obecná 8
budníček menší 8
polák chocholačka 7
hrdlička divoká 7
pěnice černohlavá 7
pěnice pokřovní 6
špaček obecný 6
rorýs obecný 5
drozd zpěvný 5
brhlík lesní 4
strnad obecný 4

labuť velká 3
kopřivka obecná 3
kukačka obecná 3
káně lesní 2
lyska černá 2
konipas bílý 2
červenka obecná 2
krkavec velký 2
straka obecná 2
potápka malá 1
luňák červený 1
moták pochop 1
kulík říční 1
strakapoud velký 1
střízlík obecný 1
rehek zahradní 1
rehek domácí 1
budníček větší 1
králíček obecný 1
sojka obecná 1

Noc slavíků 2007 v Plzni

Karel Lang & Miloš Paisker

V rámci kampaně ČSO Pták roku 2007 – Slavík obecný, se Západočeská pobočka ČSO při Západočeském muzeu v Plzni připojila k pořádání akce Noc slavíků se zaměřením pro veřejnost. Vlivem nepřesnosti v komunikaci s pracovníkem redakce při zadávání upoutávky pořádané akce v místním periodiku (záměna data konání akce) se Noc slavíků v Plzni pořádala ve dvou termínech, 11. a 12. 5. 2007. Sraz účastníků na obě vycházky byl vždy v 21.00 hod. na konečné tramvaje č. 2 v Plzni - Skvrňanech. Průvodci Karel Lang a Miloš Paisker v úvodu uvítali přítomné milovníky ptactva, seznámili je se smyslem pořádané akce a v průběhu vycházky odpovídali na různé dotazy ze života ptáků. Trasa vycházky byla vedena do blízké třešňovky, kde byli v minulých dnech prokázáni 3 až 4 zpívající samci slavíka obecného. Zřejmě vlivem prudké změny počasí, silného nárazového větru a deště, byl výsledek poslechu slavíků na této lokalitě velmi tristní, pouze při druhém termínu se ozval jeden zpívající samec slavíka, a to ještě poměrně slabě z velké vzdálenosti. Všechna očekávání pro oba termíny vynahradila lokalita u halových garáží při Vejprnické ulici, kde přítomní mohli naplno prožít krásu dokonalého slavičího zpěvu z bezprostřední vzdálenosti (5 až 7 metrů). Tento nezapomenutelný zážitek si všichni účastníci vycházek velmi pochvalovali. Okolo 23.00 hod. byly vycházky ukončeny za poslechu dalšího slavíka v křovinách pod mateřskou školkou Vejprnická – Waltrova ulice. Před rozchodem byl všem přítomným rozdán tiskový propagační materiál s ornitologickou tematikou. Obou vycházek se zúčastnilo celkem 13 (5 a 8) spokojených lidí, kteří projevíli nevšední zájem o podobné akce naší Pobočky.

Noci slavíků 2007 v okolí Holýšova

Libor Schröpfer

V rámci kampaně Pták roku 2007 Slavík obecný uspořádal Holýšovský ornitologický klub dvě akce, které nesly název Noc slavíků. První, avizovaná na našich webových stránkách, proběhla za účasti 7 lidí v úterý 15. května v nivě řeky Radbuzy. Počasí bylo prachmizerné, silně přšelo a vál velmi silný nárazový vítr. Po necelé hodině jsme to vzdali.

Druhá akce, v neděli 20. května, byla připravena pro naše přátele z Německa ze spolku LBV Cham. Navštívili jsme území důlních propadlin Metálka u Mantova na Plzeňsku. Bylo nás celkem 19, což je velmi vysoký počet. Lokalitu jsem schválně navštívil ve čtvrtek 17. května okolo půlnoci a zjistil jsem minimálně 4 zpívající samce. Při naší exkurzi jsme měli možnost slyšet a také dokonce vidět vylétaná mláďata kalouse ušatého v porostech bříz v malé továrně zprostřed celého území. Zaslechli jsme také několik cvrčilek zelených a slavíci...? Nic, jako by se po nich země slehla! Po téměř dvouhodinovém čekání se jeden samec začal ozývat z břehových porostů řeky Radbuzy. Šli jsme až téměř k němu a jeho velmi silný zpěv byl odměnou za to dlouhé čekání. Na zpáteční cestě jsme se zastavili ještě u největší rákosiny a tady na nás čekala nejsladší odměna v podobě intenzivně zpívajícího samce cvrčilky slavíkové.

Evropský festival ptactva 2007 v Plzni

K. Lang

Západočeská pobočka České společnosti ornitologické při Západočeském muzeu v Plzni a DES OP – Záchraná stanice živočichů Plzeň uspořádala 6. října 2007 u příležitosti Evropského festivalu ptactva podzimní ornitologickou vycházku. Trasa vycházky začínala v 9.00 hod. na hrázi Boleveckého rybníku, pak vedla přes Bílou Horu, pokračovala po lávce u kostela sv. Jiří a končila v Záchrané stanici živočichů v Plzni - Doubravce. Za DES OP přivítal všechny přítomné Karel Makoň a předal slovo průvodci ornitologické vycházky Karlu Langovi, který během cesty odpovídal na mnohé dotazy ze života ptáků. Na Pecihrádku u lávky přes řeku Berounku byla pro návštěvníky provedena ukázka odchyty a kroužkování ptáků s odborným výkladem kroužkovatelů RNDr. Stanislavem Benedou a Milošem Paiskerem. Zde bylo celkem chyceno 16 kusů ptáků těchto druhů: 1 ex. králíček obecný, 1 ex. šoupálek dlouhoprstý, 1 ex. střízlík obecný, 1 ex. červenka obecná, 1 ex. sýkora lužní, 5 ex. sýkora modřinka a 6 ex. sýkora koňadra.

Vycházka byla zakončena v 11. 30 hod v Záchrané stanici živočichů v Plzni Doubravce, kde vedoucí DES OP Karel Makoň seznámil přítomné s chodem a posláním Záchrané stanice. Ukázal návštěvníkům také současné pacienty: výra velkého, kalouse ušatého, skupinu 3 ex. mladých čápů bílých, káni lesní a další. Pak byla návštěvníkům ponechána možnost volné prohlídky prostor Záchrané stanice s expozicemi ptačích lebek, vajec, vývržků, kroužků, hnízd, budek a krmítek. Slavnostní ukončení vycházky vyvrcholilo menším občerstvením spojeným s opékáním špekáčků. Evropský festival ptactva 2007 v Plzni se velice vydařil nejen po stránce návštěvnosti a pěkného počasí, ale i ze strany hodnotných pozorování (ledňáček říční, datel černý, žluna zelená). Vycházky se zúčastnilo 40 lidí (12 dětí do 15 let)

Nejhojnější pozorované ptačí druhy:

- 1) kachna divoká - 61 ex.
- 2) špaček obecný – 40 ex.
- 3) sojka obecná – 16 ex.
- 4) vrabec domácí – 15 ex.
- 5) kos černý – 13 ex.
- 6) vrabec polní – 9 ex.
- 7) straka obecná – 9 ex.
- 8) sýkora koňadra – 8 ex.
- 9) sýkora modřinka – 7 ex.
- 10) labuť velká – 6 ex.

Evropský festival ptactva 2007 Bor

Karel Machač

V sobotu 6. října 2007 se v Boru uskutečnil již tradiční Evropský festival ptactva 2007. Koordinátorem letošního ročníku festivalu, pořádaného sdružením BirdLife International (BLI), byl letos SVS/BirdLife Schweiz, švýcarský partner BLI. Od roku 1993, kdy byl festival (v anglickém originále Birdwatch) poprvé organizován, počet jeho účastníků dávno překročil milion. Tím se festival ptactva stal největší světovou atrakcí, zaměřenou na pozorování ptáků a propagaci jejich ochrany. Účastníků v Boru bylo devět, nejmladšímu z nich bylo půl roku, nejstaršímu 83 let. Přednáškou celou vycházku doprovázel pan Karel Machač. Přestože vycházku doprovázela ranní mlha a chladné počasí, účastníci měli možnost pozorovat 26 ptačích druhů a 997 ptáků. Mezi nejzajímavější pozorování patřilo sledování orla mořského a luňáků červených. K dalším zajímavým pozorováním rovněž patří výskyt více jak 70 ex. volavky bílé na loukách u Starého Sedliště. Stejně akce proběhly nejméně na 33 místech České republiky a dále na mnoha v celé Evropě.

Evropský festival ptactva 2007 Chodov

Miroslava Horáková

Dne 29. září 2007 proběhl další ročník festivalu ptactva zaměřený na pozorování a určování táhnoucích druhů ptáků. Akce byla doplněna přednáškou o jejich migraci. Sraz byl v 9 hodin ráno u klubovny ČSOP a tentokrát se zúčastnili pouze 3 zájemci. Počasí nám moc neprálo, byla zatažená obloha nevěstící nic dobrého. Okolo 10. hodiny ranní začalo také pršet. Díky našemu oblečení jsme však mohli pokračovat v pozorování. Vycházka vedla kolem retenční nádrže Černá voda přes Železný dvůr k rybníku Bílá voda. Zde byly nejlepší podmínky k pozorování. Žebříček pěti nejhojněji pozorovaných druhů:

1. Pěnkava obecná 623 ex.
2. Lyska černá 56 ex.
3. Polák chocholačka 15 ex.
4. Holub hřivnáč 14 ex.
5. Polák velký 12 ex.

Ze zajímavějších druhů to byl 1 ex. hvízdáka eurasijského. Celkem bylo pozorováno 26 druhů a 828 exemplářů. Po našem návratu do klubovny byly rozdány propagační ornitologické materiály a v poledne byla tato vydařená akce ukončena.

Evropský festival ptactva 2007 Jivjanské rybníky

Libor Schröpfer

V neděli 7. října 2007 uspořádal Holýšovský ornitologický klub tradiční ptačí festival, který byl tentokrát evropský. Na hrázi Jivjanských rybníků, tradičního místa pořádání festivalu, se nás tentokrát sešlo pouze 10. To je jedna z nejnižších návštěv na této oblíbené akci. Ti co nepřišli, však mohou jen litovat. Celkem 54 ptačích druhů jsme ještě nepozorovali. Největší zajímavosti? Neúspěšně lovící adultní orel mořský na Červeném a později také na Jivjanském rybníce. Dále byla pozorována 1 volavka bílá, 23 potápek roháčů, 5 luňáků červených, 1 moták pilich, 1 jestřáb lesní, 4 husy velké, 1 kormorán velký, 9 poláků chocholaček, 2 poláci velcí, 2 čejky chocholaté, 4 krkavci velcí, 2 pisíci obecní, 1 vrána obecná šedá + 1 kříženec šedý a černé vrány, zaslechli jsme také datla velkého z lesa u Jivjanského rybníka. Okolo neustále protahovaly pěnkavy obecné, ve vzduchu bylo také mnoho táhnoucích kání lesních. Počasí nám velmi přálo, bylo slunečno, teplo, beze srážek. Součástí vycházky bylo také pověšení jedné velké budky pro hoholy na Jivjanském rybníce na osiku, kde hoholi neúspěšně hnízдили v roce 2006. Na závěr jsme si opekli několik vuřtů, sdělili dojmy z letošní hnízdní sezóny a rozjeli se zpět k domovu. Na shledanou první neděli v říjnu 2008!

Seznam a počty pozorovaných exemplářů u jednotlivých druhů:

pěnkava obecná 195	čírka obecná 2
kachna divoká 150	polák velký 2
káně lesní 34	ledňáček říční 2
konipas bílý 25	čejka chocholatá 2
sojka obecná 22	pisík obecný 2
sýkora koňadra 18	skřivan polní 2
kos černý 16	konipas horský 2
volavka popelavá 15	vrána obecná šedá 2
králíček obecný 13	zvonek zelený 2
vrabec polní 10	potápka malá 1
polák chocholačka 9	kormorán velký 1
lyska černá 9	volavka bílá 1
sýkora modřinka 9	kopřivka obecná 1
drozd zpěvný 7	jestřáb lesní 1
luňák červený 5	krahujec obecný 1
drozd brávník 5	orel mořský 1
sýkora uhelníček 5	moták pilich 1
špaček obecný 5	datel černý 1
husa velká 4	rehek domácí 1
krkavec velký 4	šoupálek dlouhoprstý 1
dlask tlustozobý 4	sýkora lužní 1
strakapoud velký 3	sýkora parukářka 1
holub hřivnáč 3	brhlík lesní 1
červenka obecná 3	stehlík obecný 1
straka obecná 3	konopka obecná 1
budníček menší 3	strnad obecný 1

Vzácná návštěva na jihozápadě Čech na jaře 2007

Pavel Růžek

V druhé polovině března roku 2007 zavítala do jihozápadních Čech na pozvání Holýšovského ornitologického klubu vzácná návštěva. Exkurze se uskutečnila ve dnech 21. – 22. března 2007 a krátký článek o tomto setkání vyšel ve Spolkových zprávách 2/2007. „Vzácní hosté v sekretariátu ČSO. Ve středu 21. 3. se v sídle ČSO sešlo vedení Celoevropského monitoringu běžných druhů ptáků k pravidelné poradě. Přítomni byli vedoucí projektu Richard Gregory (RSPB), Ian Burfield (Evropská kancelář BirdLife International), Arco van Strien (Holandský statistický úřad), za ČSO koordinátor projektu Petr Voříšek a Alena Pazderová a tajemník Lukáš Viktora. Na celodenní jednání pak navazovala exkurze do západních Čech, spojená s návštěvou Holýšovského ornitologického klubu (HOK). Zahraniční hosté byli příjemně překvapeni nejenom vysokou úrovní regionální ornitologie u nás, ale také množstvím a kvalitou pozorovaných druhů ptáků. Poděkování za vzornou organizaci exkurze patří Liboru Schröpferovi a Pavlu Růžkovi.“

Ve středu večer jsme navštívili lesy v okolí Holýšova a pozorovali jsme datly černé, kulíšky nejmenší, slyšeli jsme houkajícího samce sýce rousného a také kalouse ušatého, viděli jsme sluku lesní. Zejména pozorování tokajících datlů a houkajícího kulíška z několika metrů bylo pro britské ornitology velmi zajímavé. Uvedené druhy se totiž na britských ostrovech nevyskytují. Večeře proběhla v útulné hospůdce v Horní Kamenici. Hosté byli ubytováni v penzionu v obci Vránov u Staňkova. Hned druhý den ráno jsme jako první druh pozorovali 1 ex. luňáka červeného. Na cestě k Jivjanským rybníkům jsme pozorovali motáka pilicha, na Jivjanském rybníku jsme si prohlédli budku pro hoholy, ve které v loňském roce vyhnízдили. Na Červeném rybníku jsme pozorovali hoholy severní v toku. Na vrcholech smrků u tohoto rybníka jsme pozorovali křivky obecné, náhodou jsme objevili obsazené hnízdo výra velkého se dvěma vejci. Při zpáteční cestě jsme zkusili úspěšně na hlasovou nahrávku přilákat sýkory parukářky. Na tomto místě jsme také provedli fotodokumentaci celé skupiny. Na zpáteční cestě jsme se zastavili u loňského hnízda krahujce a budky pro sýce rousné. V Holýšově jsme navštívili knihovnu HOK, která všechny účastníky velmi zaujala, a všichni hosté zde dostali od nás poslední číslo časopisu Sluka. Odtud jsme pokračovali směrem k nově vyhlášené ornitologické rezervaci v Líních, kde jsme mj. pozorovali hvízdáky euroasijské a slyšeli zpívajícího samce slavíka modráčka středoevropského. Zde se větší část naší výpravy pod nás odpojila a vrátila se zpět do Prahy. Zbývající čtyři účastníci (P. Růžek, L. Schröpfer, P. Voříšek a R. Gregory) se vrátili zpět do Holýšova. Zde jsme po krátkém obědě navštívili několik lokalit v těsném sousedství tohoto města. Při cestě k bývalé vojenské posádce jsme se také zastavili v Holýšově - Novém Dvoře u pamětní desky bývalého koncentračního tábora. Odtud jsme pokračovali na hnízdiště krkavce velkého. Hnízdo bylo obsazené a my jsme se zde dlouho nezdrželi, abychom hnízdící ptáky nerušili. Poté jsme se přesunuli na bývalý vojenský tankodrom u Holýšova, kde jsme si prohlédli biotopy ťuhýků obecných a skřivanů lesních. Bohužel tato lokalita značně zarůstá a hrozí, že uvedené druhy tuto oblast opustí. Hledání sluček malých na mokřadních biotopech u řeky Radbuzy bylo poslední společnou akcí. Při hledání jsme však neměli štěstí. Zde jsme naši exkurzi ukončili a po rozloučení jsme se rozjeli do svých domovů.

Krátká zpráva o výskytu dudka chocholátého (*Upupa epops*) na území bývalého Západočeského kraje v letech 1981 - 2004

Růžek Pavel

Tato krátká zpráva je shrnutím faunistických pozorování zaslaných do Sborníku Západočeského muzea v Plzni, edice Příroda. Výsledky jsou dílem kolektivu spolupracovníků, kteří zaslali svoje pozorování v letech 1981-2004. Za dobu 24 let se jedná celkem o 55 pozorování na území bývalého Západočeského kraje. Dudek chocholátý je v současnosti v České republice řídký druh. Podle posledních údajů z Atlasu hnízdního rozšíření ptáků hnízdí na celém území České republiky 70 - 140 párů dudka chocholátého. Tento druh preferuje především teplejší oblasti v nížinách až pahorkatinách, do hor vystupuje zřídka (Šťastný et al. 2006). Podle Hofmana (1976) hnízdil na území širšího Plzeňska do roku 1956, i když hnízdo L. Hůrka objevil ještě v roce 1969 v duté borovici na hrázi rybníka Košinář. Do roku 1969 hnízdil také na Červené, okr. Klatovy (Hůrka 1987). Dále se zprávy o hnízdění objevují až o několik let později, když byla v roce 1981 objevena obsazená hnízdní dutina ve starém dubu v zámeckém parku v Kladrubech, okr. Tachov, kvadrát 6243 (J. Král, Brabec in Šedo 1982). Dále se jedná o předpokládané hnízdění v Nejdku u Karlových Varů, kvadrát 5642, kde L. Klabník pozoroval dudky v období od 4. 5. - 21. 6. 1982 (Klabník in Šedo 1983). Poslední předpokládané hnízdění pochází z 19. 5. 1984 od Valče, okr. Karlovy Vary, kvadrát 5845, kde Lung 19. 5. 1984 pozoroval 1 ex. Ve zdejší polesí podle místních myslivců údajně každý rok hnízdil (Lung in Těťál 1985). P. Růžek pozoroval 29. 4. 1995 v polním lesíku u obce Koloveč, okr. Domažlice, kvadrát 6544, tokajícího samce. Jednotlivé exempláře lze většinou zastihnout především v období jarního tahu. Vůbec nejčasnější pozorování ze západních Čech pochází z 2. 4. 1982, kdy P. Voráček pozoroval 1 ex. u obce Vochoz, okr. Plzeň- sever, kvadrát 6245 na polní cestě u Vojtěcha (Šedo 1983). Nejpozději byl dudek naopak zastížen 29. 10. 1988 na dvoře Základní školy v Plané okr. Tachov, kvadrát 6142 (P. Řepa, Martínek in Těťál 1989). Zajímavé pozorování uvádí P. Suchan, který pozoroval 1 ex. 22. 4. až 26. 4. 1987 v kolejisti na hlavním nádraží Českých drah v Plzni, kvadrát 6246. Dudek se pohyboval v místech od pivovaru Gambinus až k servisu Fiat (Těťál 1988). V současné době je dudek chocholátý na území bývalého Západočeského kraje zřejmě druhem nehnízdícím.

Tab. 1 Výskyt dudka chocholátého v jednotlivých měsících

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	Celkem
29	11	3	5	5	0	1	54

V této tabulce není započítán výskyt 1 ex., u kterého není uveden přesný datum nálezů, pouze obecně „na jaře 1987“ na poli v nízkém obilí při silnici směrem na Háje, Netunice, okr. Plzeň - jih, kvadrát 6346 (Nový in Těťál 1988).

Tab. 2 Počet pozorování dudka chocholatého v jednotlivých letech 1981 - 2004

1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992
9	7	0	3	0	5	2	4	8	3	1	1
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
3	0	2	0	1	1	0	1	1	2	1	1

Literatura:

- Hofman K. 1976: Avifauna širšího Plzeňska. - *Sborn. Západočes. Muz., Plzeň, Přír.*, 19: 3 - 154.
- Hůrka, L. 1987: Soupis ptačích druhů zjištěných na území západní části Československa. - *Sborn. Západočes. Muz., Plzeň, Přír.*, 62: 1 - 59.
- Šedo, I. 1982: Faunistická pozorování v západních Čechách v roce 1981. - *Sborn. Západočes. Muz., Plzeň, Přír.*, 44: 1 - 52.
- Šedo, I. 1983: Faunistická pozorování v západních Čechách v roce 1982. - *Sborn. Západočes. Muz., Plzeň, Přír.*, 46: 1 - 59.
- Šťastný, K., Bejček, V. & Hudec, K. 2006: Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice 2001-2003. *Aventinum, Praha*.
- Řeřál, I. 1985: Faunistická pozorování v západních Čechách v roce 1984. - *Sborn. Západočes. Muz., Plzeň, Přír.*, 55: 1 - 67.
- Řeřál, I. 1988: Faunistická pozorování v západních Čechách v roce 1987. - *Sborn. Západočes. Muz., Plzeň, Přír.*, 70: 1 - 71.
- Řeřál, I. 1989: Faunistická pozorování v západních Čechách v roce 1988. - *Sborn. Západočes. Muz., Plzeň, Přír.*, 73: 1 - 74.
- Vacík, R. 2002: Faunistická pozorování v západních Čechách v roce 1994-1995. - *Sborn. Západočes. Muz., Plzeň, Přír.*, 100: 1 - 80.

Výskyt kavky obecné v Sokolově

Miroslava Horáková

Dne 24. července 2007 jsem při jedné z návštěv města Sokolova při procházení ulicí Heyrovského zaslechla hlas kavky obecné (*Corvus monedula*). Měla jsem dost času a tak jsem začala pátrat, kde by se mohly kavky v Sokolově vyskytovat. Odbočila jsem do ulice Sokolovské a pak do Křížkové ulice, kde jsem konečně pozorovala 34 exemplářů kavek obecných. Ptáci čile poskakovali po posečeném trávníku, občas přelétávali a vydávali druhově typické hlasy „kia - kia“. Některé kavky posedávaly na anténě v areálu základní školy. Další kavky pak přelétaly nad sídlištěm Marie Mayerové. Je velmi pravděpodobné, že ve městě také hnízdí. Tomuto výskytu by bylo vhodné věnovat v budoucnu větší pozornost.

Poznámka redakce: Další údaje o hnízdění kavek obecných v Sokolově je možné nalézt v práci Krása P. 2006: Hnízdění kavky obecné v Sokolově. *Arnika Přírodou a historií Karlovarského kraje 2/06: 20-21*.

Jednání mezi západočeskými ornitology a společností ČEZ Distribuce, a.s. dne 29. května 2007

Libor Schröpfer

Místo a doba konání: ČEZ a.s., Guldenerova 19, Plzeň, 14.30 – 16.30 hod.

Přítomni: Mgr. L. Schröpfer, K. Makoň, V. Kovář, RNDr. O. Bušek (vše Západočeská pobočka ČSO při Západočeském muzeu v Plzni), Mgr. M. Malík, Ing. S. Křen (oba ČEZ Distribuce a.s.)

Jednání zahájil jednatel Západočeské pobočky ČSO při Západočeském muzeu v Plzni L. Schröpfer. Nejprve se všichni účastníci schůzky navzájem představili. Poté přednesli zástupci západočeských ornitologů své požadavky. Nejkonkrétnější byl K. Makoň, který měl připraven písemný materiál s fotografickou přílohou o nejnebezpečnějších sloupech VN. Čerpal ze svých dlouholetých zkušeností při úpravě a ochraně hnízdišť čápa bílého v západních Čechách. L. Schröpfer vyjádřil stanovisko, které vidí každý jednotlivý sloup VN (zejména 22 kV) ve volné krajině jako potenciální nebezpečí pro ptáky. O. Bušek vyjádřil naději na zabezpečení sloupů VN v okolí a na území Doupovských hor.

Po krátké diskusi mezi oběma stranami vyplynuly následující závěry:

- * ornitologové do konce června shromáždí od svých členů fotokopie map se zakreslenými úseky, které považují za potenciálně nebezpečné
- * z těchto podkladů vytvoří listinu nejdůležitějších míst dle pořadí důležitosti
- * do konce července 2007 bude tento materiál předán ing. S. Křenovi
- * zástupci ČEZ Distribuce a.s. přislíbili dle finanční náročnosti tyto lokality posoudit a zařadit do plánu údržby na rok 2008

Z diskuse vyplynul jeden zatím těžko řešitelný problém. K. Makoň se velmi zasazuje o ochranu vlastního vedení VN (dráty) nad některými vodními plochami v okolí Plzně, zejména na řece Berounce. Dle sdělení M. Malíka není pro tento případ známa ještě efektivní ekonomicky dostupná ochrana. V případě, že taková ochrana bude vyvinuta a odborníky doporučena, ČEZ Distribuce a.s. se nebrání ošetřit i tyto úseky.

Na konci této schůzky proběhl krátký brífink se zástupci plzeňských médií, zejména kabelové televize.

Výskyt jeřábů popelavých (*Grus grus*) na Tachovsku

Karel Machač

Jeřáb popelavý (*Grus grus*) se v minulém století vyskytoval na Tachovsku velmi vzácně. Jeho výskyt byl výjimečný v době jarního nebo podzimního tahu. Z tohoto období je na Tachovsku znám pouze jediný výskyt, a to v roce 1984. Jednalo se o skupinu 8 jedinců, kteří se zdržovali v měsíci březnu nedaleko Boru čtrnáct dnů. O to překvapivější bylo zjištění z letošního roku 2007, kdy podle informací místních

obyvatel se jeřábi objevují na sledované lokalitě v kvadrátu 6242 již třetím rokem. Jmenovanou lokalitu jsem osobně sledoval po celé hnízdní období. Od dubna bylo možné sledovat pár jeřábů při hledání potravy na loukách přiléhajících k několika rybníkům. V době hnízdění se jeřábi vytratili do mokřadu a v podstatě celé hnízdní období se v něm zdržovali a nevycházeli ven. Z toho vyplývá, že existovala možnost, že skutečně zahnízdili a vyvedli mladé. Bylo pro mne opravdu velmi napínavé vyčkávat než je bude možné opět pozorovat, a zda je nebude doprovázet mládě. Protože jeřábi jsou dost ostražití, zpočátku nebylo možné v trávě stoprocentně určit, zda mládě vodí nebo ne. Později, když už byly některé louky posekané, bylo možné s určitostí říci, že bohužel žádné mládě nevyvedli. V současné době je možné jeřáby stále ještě sledovat při sběru potravy a je už jen otázkou času, kdy odletí. Stále však existuje naděje, že se jeřábi na jaře objeví znovu a příští rok 2008 by mohl být úspěšnější i z hlediska hnízdění. To však je už záležitostí příštího jara.

Pozvánka na podzimní členskou schůzi 2007

Výbor Západočeské pobočky České společnosti ornitologické při Západočeském muzeu v Plzni Vás zve na podzimní členskou schůzi pobočky, která se koná **v sobotu 15. 12. 2007 v přednáškovém sále Západočeského muzea v Plzni, Kopeckého sady 2 (hlavní budova). Začátek je v 9 hodin.**

Program:

1. Zahájení
2. Organizační záležitosti
3. Ornitologické aktuality, různé
4. Přestávka
5. Přednáška Pavly Blažkové: „Ptáci Nového Zélandu“
6. Diskuse k přednášce
7. Závěr

V Plzni dne 28. 10. 2007

Libor Schröpfer
jednatel

Karel Lang
předseda

